

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-150/2005/9.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Common Based Kft. ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

Határozatot

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított azzal, amikor fogyasztói csoportokat szervező tevékenysége során megtévesztésre alkalmas módon tájékoztatta hirdetéseiben a fogyasztókat szolgáltatása lényeges tulajdonságairól.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat 1.000.000 Ft (Egymillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételei számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát annak kézhezvételétől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

A Gazdasági Versenyhivatal az 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 70. § (1) bekezdése alapján indított eljárást annak megállapítására, hogy a vásárlói csoportokat szervező és ezt különféle médiákban népszerűsítő eljárás alá vont vállalkozás azáltal, hogy hirdetéseiben az általa nyújtott szolgáltatás lényeges tulajdonságairól - az egyes lényeges elemek elhallgatása révén, illetve az adott információkkal – nem adott megfelelő fogyasztói tájékoztatást, a Tpvt.8. §-ába ütköző jogsértést valósított-e meg.

A vizsgálat kiterjedt arra, hogy a magatartás azt a látszatot keltette-e hogy a bejelentett vállalkozás áru- illetve ingatlanvásárlási hitel nyújtásával foglalkozik, illetve, hogy a piacon elérhető hiteleknel kedvezőbb feltételekkel (önerő nélkül vagy minimálbérre) nyújt hitelt.

I.

Tényállás

1. A 2005-ben alakult eljárás alá vont vállalkozás január 13-án kezdte meg földrajzilag az ország területe kiterjedő piaci tevékenységét. Tevékenységi körébe tartozik a fogyasztói csoportok szervezése.

2. A fogyasztói csoportok általános jellemzője, hogy a tagok által havonta fizetett törlesztő részletek fedezete mellett a csoport a futamidőn belül lehetővé teszi bizonyos ingó vagy ingatlan dolog megvásárlását.

A csoportba a fogyasztók azzal a céllal lépnek be, hogy különböző, meghatározott áruk tulajdonjogát megszerezzék az adott csoport többi tagja segítségével, minek érdekében a csoport tagjai vállalják havi meghatározott összeg befizetését.

A fogyasztói csoportokban szerveződő vásárlási forma eltérő feltételeket teremt a hagyományos részletre történő vásárlástól, mivel a fogyasztó nem jut hozzá az áruhoz az első részlet megfizetésével egyidejűleg, illetve nem kap tulajdonjogot sem.

A fogyasztói csoportokban a szervező vállalkozás által megtartott sorsolásokon és/vagy előtörlesztés vállalása következtében dől el, hogy a csoport résztvevői közül alkalmanként mely tagok számára nyílik meg a vásárlás lehetősége.

A futamidő végén, az összes törlesztő részlet hiánytalan teljesítése esetén az a fogyasztó is hozzájut a vásárlási joghoz, akit a futamidő alatt nem sorsoltak ki, illetve akinek anyagi forrásai nem tették lehetővé az előresoroláshoz szükséges előtörlesztés vállalását.

Fentiek szerint a fogyasztói csoport egy olyan összetett konstrukcióként működik, amely egy speciális, a csoport tagjai által finanszírozott elő-takarékossági formát kombinál a havi részletre történő vásárlással (az előbb írt különbség mellett), továbbá szerencseelemet is tartalmaz.

A rendszer lényeges pontja a szerencseelem, ami a sorsolással, továbbá az előtörlesztés vállalásának lehetőségével összefüggésben is megmutatkozik, ez utóbbi vonatkozásban akként, hogy az egyes tagok előtt nem ismert, továbbá általuk nem is befolyásolható a vásárlás lehetőségét befolyásoló további csoporttagok előtörlesztés-vállalási hajlandósága.

3. A piacon több vállalkozás foglalkozik fogyasztói csoportok szervezésével és működtetésével (Carion Rt., Poligrupo Rt., Promo Indra Rt., Carat Marketing Rt., Hungary Home Kft., IGO Magyarország Kft., Credit Center Kft., MÓD Ingatlanrendszer Kft., Euro Credit Consulting Kft.).

4. Az eljárás alá vont vállalkozásnál jelenleg három vásárlói csoport szervezése van folyamatban, melyek közül az első csoport 60 hónapos, a második 120 hónapos, míg a harmadik 240 hónapos futamidejű. Az első csoportban 24, a másodikban 42, a harmadikban 95 szerződést kötöttek. Fenti paraméterek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont az érintett részpiac kisebb szereplői közé tartozik.

5. Az eljárás alá vonti Részvételi Szabályzat a következő, az eljárás szempontjából releváns szabályokat rögzíti:

Az egy fogyasztói csoportba tartozó fogyasztók számára a részvételi szabályzatban meghatározott rendszerességgel, de legalább negyedévente nyilvános kiválasztást kell tartani, amelyen valamennyi, a csoportba tartozó és érvényes szerződéssel rendelkező fogyasztó részt vehet.

A fogyasztói csoport kedvezményezettjének kiválasztása előtörlesztés vállalásával, illetve sorsolás útján történhet.

A kedvezményezett előtörlesztés vállalásával történő kiválasztása esetén az a fogyasztó kerül kiválasztásra, aki a számára előírt legtöbb havi részlet esedékesség előtti befizetését ígéri és teljesíti. Az előtörlesztés összege nem lehet nagyobb, mint az előtörlesztést vállaló fogyasztónak a szerződés időtartama alatt esedékes hátralévő havi törlesztő részlegeinek összege.

Ha a fogyasztó a szerződéses futamidő végéig nem került kedvezményezettként kiválasztásra, a szervező köteles a fogyasztónak a szerződés alapján őt megillető mindenkor aktuális szerződéses érték rendelkezésre bocsátásával lehetővé tenni, hogy a fogyasztó a kiválasztott dolog tulajdonjogát megszerezze. A kedvezményezett köteles legkésőbb a dolog tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés aláírását megelőzően a szervező számára a később esedékes további részletfizetések összegének megfelelő jelzálogalapú fedezetet biztosítani.

Ha a kedvezményezettként kiválasztásra nem került fogyasztó jelzi, hogy a szerződést rendes felmondás útján fel kívánja mondani, a szervező a befizetett havi alaprészletek összegét a szerződésben meghatározott időtartam lejártát megelőzően - a részvételi szabályzatban foglalt rendelkezéseknek megfelelően - visszafizetheti.

E visszafizetés azonban a szervező számára lehetőség és nem kötelezettség, a fogyasztó ezt a szervezőtől nem követelheti. A visszafizetés további feltétele, hogy az csak a szervező saját pénzeszközei terhére történhet, az elkülönített számlán elhelyezett összeg e visszafizetés által nem csökkenthető.

6. Fentiekből és az eljárás alá vont előadásából megállapíthatóan az eljárás alá vont vállalkozásnál áruátadás, adás-vétel nem zajlik, tehát az adott fogyasztó pénzt kap. Amennyiben a kedvezményezett fogyasztó által a futamidő alatt kiválasztott dolog ellenértéke meghaladja a választása napján aktuális szerződéses értéket (pl. inflációs hatás), az értékkülönböt megfizetése és a felmerülő esetleges többletköltség fedezése az adott fogyasztót terheli.

A befizetett pénzösszeg felhasználása kötött, vagyis a fogyasztónak igazolnia kell, hogy a neki jutó pénzt az eredetileg megjelölt vagyontárgy vételére költötte.

7. Az eljárás alá vont újsághirdetéseket reklámozza tevékenységét.

Az időnként változó fogalmazású, de azonos jegyeket felvonultató hirdetések kronológiai sorrendjükben az alábbiak:

7.5. A 2005. július 21-i változat és 2005. augusztus 2-i változat

<p>Már mindent megpróbált, de sehol sem tudtak Segíteni? MI SEGÍTÜNK! Vásároljon kezes és jövedelem igazolás nélkül, FIX törlesztő részletre, akár ingatlan fedezetre! 1.500.000 Ft - 27.000 Ft/hó 5 évre 9.000.000 Ft - 67.500 Ft/hó 20 évre 3.000.000 Ft - 32.500 Ft/hó 10 évre 15.000.000 Ft – 112.500 Ft/hó 20 évre</p>	<p>Vásárlói csoportok</p>	<p>Alacsony jövedelemre, Korhatár nélkül! Common Based Kft. 1071 Bp., Damjanich u. 11-15 Tel: 061/413-61-80 061/413-61-81 06-70/517-51-18</p>
---	---------------------------	---

7.6. A 2005. szeptemberi 6.-i változat

<p>Már mindent megpróbált, de sehol sem tudtak Segíteni? MI SEGÍTÜNK! Vásároljon kezes és jövedelem igazolás nélkül, FIX törlesztő részletre, ingatlan fedezetre! 1.500.000 Ft - 27.000 Ft/hó 5 évre 3.000.000 Ft - 32.500 Ft/hó 10 évre 9.000.000 Ft - 67.500 Ft/hó 20 évre 15.000.000 Ft – 112.500 Ft/hó 20 évre</p>	
<p>Jövedelemigazolás és korhatár nélkül! Common Based Kft. 1071 Bp., Damjanich u. 11-15 Tel: 061/413-61-80061/413-61-81 06-70/517-51-18</p>	<p>Vásárlói csoportok</p>

8. Az eljárás alá vont vállalkozás, aki 2005. január 13. óta közöl hirdetéseket a budapesti Metró újságban, havonta 8 hirdetést jelentetett meg, amelynek díja attól függően változott, hogy azt az adott lapszám melyik oldalán helyezték el.

III.

Az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja

9. Az eljárás alá vont vállalkozás hivatkozott rá, (VJ-150/2005/3), hogy a hirdetésekben szerepel a „Vásárlói csoport” kifejezés. Előadása szerint a „fogyasztói csoport” kifejezés kifejezi a konstrukció lényegét.

Az ott szereplő további kifejezések a figyelemfelhívás célját szolgálták: „Más mindent megpróbált, de sehol nem tudtak segíteni? Mi segítünk! Vásároljon kezes és jövedelemigazolással, FIX törlesztő részletre, ingatlan fedezetre!”

10. A következő, a részletfizetési feltételeket és futamidőt tartalmazó rész az eljárás alá vont vállalkozás szerint a fogyasztók objektív tájékoztatását szolgálta és lehetővé tette, hogy a nagyobb piaci versenytársak feltételeivel összehasonlítva választhasson a fogyasztó a vásárlói csoportok között.

A „fix törlesztő részletek” azt jelentette, hogy a szerződés futamidején belül nem változik a vállalt befizetés összege, az nem függ az inflációtól, az áru árának a változása az ügyfelet terheli.

11. Az eljárás alá vont megítélése szerint (VJ-150/2005/3) a hirdetés szövege a vásárlásra koncentrált, így laikus számára sem keverhető össze a pénzügyi intézmények hirdetéseivel. A hirdetések a Kft. működésének megkezdése óta lényegében változatlanok, kisebb eltérések csak a topográfiai megjelenítésben voltak. Terjedelmi okokból a hirdetésben további magyarázó szöveg elhelyezésére nem láttak lehetőséget.

Az „önerő nélkül, vagy minimálbérre” kifejezés csak rövid ideig szerepelt a hirdetésben eljárás alá vont elmondása szerint.

12. Előadta, hogy lényegében azt a vásárlói réteget kívánták megcélozni, akik a mai gazdasági körülmények között nem fizetőképesek sem a pénzügyintézeteknél, sem a részletre árusító cégeknél, bevásárlóközpontokban.

Ezen vásárlók kimutatható jövedelme alacsony (pl. minimálbérre vannak bejelentve), de tényleges jövedelmük alapján vállalni tudják, hogy huzamosabb ideig tartó befizetést teljesítenek. Ide tartoznak a BAR listások, vagy a be nem jelentett jövedelemmel (pl. borraaló) rendelkezők is.

13. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott (VJ-150/2005/3), hogy a hirdetésen kívül telefonon történő kapcsolatfelvételt követően kaphatnak részletes tájékoztatást a fogyasztók a fogyasztói csoport működésének lényeges tartalmi elemeiről, a szerződési feltételekről.

Ezt követi a Kft. irodájában történő beszélgetés, melynek során az ügyfelek részletesen megismerkedhetnek az Általános Szerződési Feltételekkel, elsősorban annak végigolvasásával, majd az üzletkötő által adott magyarázattal, vagy a kérdésre adott válaszai útján.

Az eljárás alá vont álláspontja szerint összességében megfelelően tájékoztatta az ügyfeleket a szerződéskötési folyamatról, illetve az azzal együtt járó vásárlási feltételekről, ennek köszönhetően kevés az eljárás alá vont vállalkozás által megkötött szerződések száma. Ez utóbbi körülmény azt mutatja, hogy a fogyasztók tudatában voltak annak, hogy mire szerződnek. A fentiekből következik alacsony piaci részesedésük is.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a vállalkozás piaci méreténél fogva érdemben nem képes befolyásolni a piaci viszonyokat, illetőleg nem képes torzulást okozni.

Az eljárás alá vont vállalkozás felhagyott a jogsértő magatartás gyakorlásával, a reklámokat átszerkesztették, új típusú reklámok jelentek meg, illetőleg együttműködést vállaltak a Gazdasági Versenyhivatallal a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében.

Kérte a versenyfelügyeleti eljárás jogsértés hiányában történő megszüntetését.

IV.

Vizsgálati jelentés

14. A jelentés megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás - előadásából megállapíthatóan - különösen érzékeny réteget célozott meg, ezért ez esetben különösen fontos a valós információ biztosítása.

15. Kifejtette, hogy a 2005. évben piacra lépett eljárás alá vont vállalkozás a szolgáltatás igénybevevőit újsághirdetésekkel toborozta, így a reklámok nagy jelentőségűek.

Az újsághirdetések az alkalmazott pénzügyi konstrukció lényegéről nem adtak tájékoztatást, a szerencse elemre semmilyen formában nem tettek utalást, miközben a szerződési cél megvalósulásának tényleges időpontja egyértelműen a sorsolás és az előtörlesztés vállalása révén előálló szerencseelem függvénye. A fogyasztó, amennyiben nincs tisztában a szerencseelem jelenlétével, nem tudja megfelelően értékelni a fogyasztói csoportban rejlő kockázatot.

Eljárás alá vont érvelésének megfelelően egyes hirdetésekből valóban kiderülhetett, hogy fogyasztói/vásárlói csoportokról van szó, de ez egyrészt nem minden hirdetésre igaz, másrészt a fogyasztói/vásárlói csoport, mint kifejezés, még nincs elterjedve a köztudatban, vagyis ebből nem lehet következtetni a mögöttes szolgáltatás valódi tartalmára.

16. Az „önerő nélkül vagy minimálbérrel a rendelkezésünkre álló” információ szerint valóban eltűnt a hirdetésekből.

17. Álláspontja szerint a felvehető összeg mértékére, a futamidőre, a havi törlesztő részletre való utalás, valamint a „kezes és jövedelemigazolás nélkül”, „ingatlanfedezetre” irányuló megfogalmazások - a szavak mindennapi életben használt általános jelentése alapján - a

reklám összhatása eredményeként alkalmasak arra, hogy a fogyasztók arra a következtetésre juthassanak, hogy az eljárás alá vont pénzügyi szolgáltatást kínál, illetve a szolgáltatásának igénybevételével azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez.

A reklámok alapján a fogyasztó nem gondolhat arra, hogy a kívánt összeghez sorsolás útján vagy előtörlesztés vállalásával, esetleg 5-10-15 év elteltével juthat hozzá.

18. Fentiek alapján indítványozta jogsértés és bírság megállapítását, utóbbit tekintettel a viszonylag jelentős reklámköltségre.

A bírság mértékét a Versenytanács gyakorlatában alkalmazott legkisebb mértéknek megfelelően javasolta megállapítani azzal, hogy az összegszerűségnél javasolta figyelembe venni, hogy eljárás alá vont csak ebben az évben lépett a piacra, és tényleges eredményei alapján az érintett piacon jelentős piaci erőt még nem képvisel.

V.

Jogi háttér

19. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 55. §-ának i) pontjában kapott felhatalmazás alapján 2001-ben került elfogadásra a fogyasztói csoportok szervezésére és működésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 186/2001. (X. 11) Kormány rendelet, amely 2002. jan. 1-jén lépett volna határba.

Ezt az időpontot a 325/2001. (XII. 29.) Kormány. rendelet 2003. január 1-re, a 269/2002. (XII. 20.) Kormány rendelet 2004. július 1-re módosította, majd a 205/2004. (VI. 30.) Kormány. rendelet akként rendelkezett, hogy a 186/2001 (X. 11.) Kormány. rendelet nem lép hatályba, figyelemmel arra, hogy a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény módosításáról hozott 2004. évi XVI. törvény úgy változtatta meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. törvényt, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének hatásköre kiterjed a fogyasztói csoportokról szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletére is. Ez idáig a hivatkozott külön jogszabály nem jelent meg, így a fogyasztói csoportok szervezésére és működtetésére az egyéb jogszabályok rendelkezései az irányadók.

VI.

A Versenytanács döntése

20. A Tpv. 8. §-a (1) bekezdésének első mondata szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni.

A Tpv. 8. §-a (2) bekezdésének a) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha valamely vállalkozás az áru (szolgáltatás) ára, vagy más lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állít, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad.

A Tpv. 8. §-a (2) bekezdésének b) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül, ha a vállalkozás elhallgatja, hogy az áru nem felel meg az azzal szemben támasztott szokásos követelményeknek, illetve felhasználása a szokásostól eltérő feltételek megvalósítását igényli.

A Tpv. 8. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján jogsértőnek minősül, ha az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló

körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtevesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

A Tptv. 9. §-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtevesztésére alkalmas-e.

20.1. A fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása tárgyában indított versenyfelügyeleti eljárás szempontjából alapvető jelentőséggel bír, hogy a vállalkozói magatartás versenyjogilag releváns legyen, vagyis a piaci viszonyok torzulásához vezessen vagy vezethessen. (Vj-127/2003 számú határozat), miáltal piaczavaró hatást fejt, vagy fejthet ki. (Legfelsőbb Bíróság Kf.II.39.908/2001/5., Kf.X.27608/1988/5. számú ítéletek).

A tényállásban írtak szerint az eljárás alá vont vállalkozás kínálati piacon valósította meg a vizsgált magatartást - mely egy meghatározott vagyontárgy megszerzését szolgáló sajátos pénzügyi tevékenység szervezése volt – hol, és a szomszédos piacokon (pl. banki hitelpiac), a piacok szereplői között verseny folyik a fogyasztók megnyeréséért.

Fentiek folytán a Versenytanács álláspontja szerint megállapítható az eljárás alá vont vállalkozások magatartásával kapcsolatban, hogy a Tptv. 8. § (1) bekezdésében írt egyik tényállási elem, azaz a magatartás gazdasági versenyben történő megvalósítása, megvalósult.

Fentiek nem változtat az eljárás alá vont kis piaci része, ez utóbbi körülmény legfeljebb a bírság kiszabása körében értékelhető.

20.2. A Tptv. 8.§ (2) bekezdése alkalmazásakor a Versenytanács - a bírói gyakorlattal összhangban – követelményként fogalmazta meg a nyereség és vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató vállalkozással szemben, hogy fogyasztóknak szóló tájékoztatásuk igaz és az áru (szolgáltatás) lényeges tulajdonságait illetően pontos, beazonosítható legyen.

Különösen fontos a fogyasztók valós, pontos megtevesztésre alkalmatlan tájékoztatása azon szolgáltatások esetében, ahol - mint jelen esetben is - a felek közötti kapcsolat hosszú távú volta, és a megszerezni kívánt vagyontárgy jellege, fontossága miatt a kölcsönös bizalomnak kiemelkedő szerepe van.

Fentieket tovább erősíti, hogy a fogyasztók különböző pénzügyi konstrukciókra vonatkozó ismeretei, illetve azok összehasonlítási lehetőségei a szolgáltatás összetett jellegéből adódóan korlátozottak, illetve azok döntően a bankok által nyújtott különböző hitel- és áruvásárlási kölcsönökhöz kapcsolódnak, miáltal egy más típusú konstrukciót egyértelműen meg kell különböztetni a fogyasztói ismeretek a jogszerűség érdekében.

Az ilyen szolgáltatásokat kínáló, ezekről a fogyasztók számára tájékoztatást nyújtó vállalkozások versenyjogi felelőssége fokozott, annál is inkább, hogy a kapcsolatfelvétel jellemző formája maga a reklámtevékenység, melyeknek alapvető szerepe van abban, hogy felhívják a fogyasztók figyelmét a vállalkozásra, illetve annak szolgáltatására.

20.3. A fogyasztók megtevesztésére alkalmas magatartás megvalósulhat bármilyen, a megtevesztésre objektíve alkalmas magatartással, így valamely állítással, vagy hiányos tájékoztatással, az áru (szolgáltatás) szempontjából lényeges körülmény elhallgatásával is.

A versenyjogi sérelem a jogsértő tájékoztatás közreadásával megvalósul (Fővárosi Bíróság – VJ.96/2003. számú ügyben hozott - 2.K.33.326/2003/2.sz. ítélete) azáltal, hogy a piacon

- a közreadás révén - a fogyasztók választási szabadságát, illetve ezáltal piaczaró hatást fejt, vagy fejthet ki. (Legfelsőbb Bíróság már hivatkozott ítéletei). A versenyjogi jogellenesség megállapítása szempontjából a vállalkozás jogellenességgel kapcsolatos szándéka is közömbös (Legfelsőbb Bíróság Kf. I. 25.949/1993/3. számú ítélete).

Az eljárás alá vont vállalkozás védekezése kapcsán rögzíti a Versenytanács, hogy a jogsértést önmagában nem szünteti meg az a tény, ha utóbb a fogyasztóknak módjában áll a teljes körű valós információ megismerésére, a Tpv. ugyanis – a fent írtak szerint - a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására alkalmas reklámtevékenységet tilalmazza, mely sérelem a jogsértő információk közreadásával befejeződik.

20.4. A Versenytanács a reklámok értékelésénél figyelembe vette, hogy a fogyasztók alapvetően két típusú reklámmal találkoztak.

A reklámok egyik típusnál (7.2., 7.3.) a fogyasztók a reklámokból arról sem értesülhettek, hogy fogyasztói csoportok szervezéséről kíván(na) tájékoztatni a reklám.

A reklámok másik típusa (7.1., 7.4., 7.5., 7.6.) szóhasználat – itt sem egységesen – tartalmazta a fogyasztói, vagy más reklámokban a vásárlói csoport kifejezést.

20.4.1. A reklámok első típusából a fogyasztók semmilyenformában nem értesülhettek arról, hogy a meghirdetett szolgáltatás igénybevétele révén egyfajta „belső hitelezés” alapján működő fogyasztói csoport tagjaivá válhatnak, és - a reklámok szóhasználatával élve - „törlesztő” részletük a csoporttagok vásárlásának fedezete, vagyis az eljárás alá vont vállalkozás nem rendelkezik a reklámokban feltüntetett, és törlesztendő, a vétel fedezetéül szolgáló pénzeszegekkel.

Fentiekből következik, hogy nem ismerhették meg a szolgáltatás lényeges tulajdonságát, illetve ezzel összefüggésben azt sem, hogy ennek melyek a fogyasztókra háruló következményei, például a szerzés időpontja, ennek feltételei (sorsolás, előtörlesztés) tekintetében, továbbá nem tájékozódhattak a vételár összegének esetleges változásáról (emelkedéséről), és ennek rájuk háruló következményeiről sem.

A Versenytanács álláspontja szerint fentiekkel az eljárás alá vont vállalkozás azt a hamis látszatot keltette, mintha szokásos pénzügyi szolgáltatást nyújtana, amelyet megerősített a felvehető összeg és az ezután havonta fizetendő összeg szerepeltetése, a részletvásárlásra, adott esetben a fogyasztóra különösen kedvező fix összegű részletre való utalás.

A reklámok összhátása alapján a fogyasztó arra a következtetésre juthatott, hogy az eljárás alá vont olyan pénzügyi szolgáltatást kínál, mely szolgáltatás igénybevétele esetén a fogyasztó azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez, illetve ezáltal a megvenni kívánt vagyontárgyhoz, pl. „vásároljon fix törlesztő részletre ingatlant, autót”.

A jogellenes reklámok alapján a fogyasztó számára nem volt beazonosítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozás ténylegesen egy fogyasztói csoportok szervezésével foglalkozó vállalkozás, és tartalmilag ennek megfelelő szolgáltatást kínálhat ügyfeleinek.

20.4.2. Az eljárás alá vont vállalkozás egyes reklámjaiban (7.1., 7.4., 7.5., 7.6.) szerepeltette a „vásárlói csoport”, vagy „fogyasztói csoport” kifejezéseket.

A Versenytanács megítélése szerint az egymástól is eltérő formájú, konkrét tartalmat nélkülöző közléseknek - nem hangsúlyos -, minden további, valós magyarázat nélküli megjelenítése, az alábbiak folytán nem alkalmas a reklám egyébkénti, jogellenes üzenetének módosítására.

Az eljárás alá vont vállalkozás reklámtevékenységének egyik eleme volt, hogy az általa kínált szolgáltatást a kereskedelmi bankok által hagyományosan nyújtott hitelekkel vetette össze oly formában, hogy saját szolgáltatásának előnyös voltát hangsúlyozva alkalmazott a kereskedelmi bankok által a hagyományos hitelezés kapcsán előírt feltételekre utaló kifejezéseket (önerő, jövedelemigazolás stb.).

Fenti, a pénzügyi szolgáltatás ismertetésével kapcsolatos lényeges körülmények kiemelése, összevetve azzal, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által ténylegesen kínált sajátos szolgáltatás meghatározó alapvető tulajdonságait a reklámok elhallgatták (belső hitelezés, szerencselem(ek), megalapozták a megtévesztésre való alkalmasságot a Tpvt. 9 §-a alkalmazásában.

A felvehető összeggel kapcsolatos reklámok elolvasásakor fentiek folytán a fogyasztó, az azokban használt kifejezéseknek a mindennapi életben elfogadott általános jelentése alapján, illetve a reklámok összhatása eredményeként, nem juthatott egyértelmű következtetésre a vonatkozásban, hogy az eljárás alá vont vállalkozás milyen szolgáltatást kínál kezes és jövedelemigazolás nélkül, és nem tűnt ki az sem, hogy a fogyasztó hogyan, és mikor juthat hozzá a hirdetésben szereplő összeghez, illetve hogyan és mikor kerül tulajdonában a megvenni kívánt áru (például ingatlan, autó).

Megjegyzni a Versenytanács, a pénzügyi szolgáltatók esetében megszokott a pénzkölcsön jellegét erősítő, a reklámokban általánosan visszatérően használt „ingatlanfedezetre” kitétel használata.

Ez, a jelen szolgáltatás esetén értelmezhetetlen szóhasználat tovább erősíti azt, hogy az eljárás alá vont reklámjai pénzügy szolgáltatás létét sugallták, mivel a fogyasztói csoportba történő belépéshez, illetve a tagság fenntartásához nincs szükség ingatlanfedezetre.

20.5. Fentiekre figyelemmel a Versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont vállalkozás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor 2005. évben a nyomtatott sajtóban megjelent egyes reklámjaiban megtévesztésre alkalmasan keltette azt a hamis látszatot, hogy hitelezési tevékenységgel, illetve hitelek közvetítésével foglalkozik, illetve más reklámjaiban megtévesztésre alkalmas módon, hiányosan, pontatlanul közölte az általa nyújtott szolgáltatás egyes, a fogyasztói döntések szempontjából lényeges tulajdonságait.

Fentiek folytán reklámtevékenysége sérti a Tpvt.8.§ (1) és (2) bekezdés a.) pontját.

Megjegyzni a Versenytanács, hogy a fogyasztói csoportok szervezésével és működtetésével foglalkozó vállalkozások, így az eljárás alá vont előtt is nyilvánvalóan ismert, hogy az elmúlt mintegy másfél évtized tapasztalatai szerint a fogyasztói csoportokból kilépő fogyasztók aránya igen magas, így esetükben fokozottan elvárható, hogy igaz és pontos reklámokkal befolyásolják a fogyasztói döntéseket.

21. A Versenytanács bírságot szabhat ki az eljárás alá vonttal szemben.

A bírság összegét a Versenytanács a Tpvt. 78.§-ának (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján határozta meg, melynél az alábbi szempontokra volt figyelemmel.

Az eljárás alá vont vállalkozás több változatban, kb. fél éven át, havi nyolc alkalommal (az eljárás alá vont által kifejtett reklámtevékenység kiterjedtsége, jogsértő magatartás tanúsításának időtartama) jelentette meg hirdetésait a Metro újságban, annak olvasóit megcélózva (elért fogyasztók köre).

A reklámok megjelenítése kapcsán több millió (üzleti tiktot képező) költsége merült fel.

A bírság összegének meghatározásakor A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe a kezdő vállalkozás alacsony piaci részesedését és együttműködő magatartását, míg súlyosbító körülményként értékelte, hogy az eljárás alá vont ügyféltoborzó tevékenységének meghatározó eleme a reklámtevékenység,

Budapest, 2006 január 31.